

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.114/2019/15.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Kónya István, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2020. június 23.
Az ügy tárgya: embercsempészás büntette
Terhelt(ek): I. rendű
V. rendű

Első fok: Szegedi Járásbíróság, 25.B.2588/2014/140., ítélet, tárgyalás,
2017. szeptember 21.
Másodfok: Szegedi Törvényszék, 2.Bf.797/2018/42., ítélet, nyilvános ülés,
2019. június 25.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt és az V. rendű terhelt védői
Az indítvány iránya: a terheltek javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészás büntette miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt és az V. rendű terhelt védői által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálv a Szegedi Járásbíróság 25.B.2588/2014/140. számú, illetve a Szegedi Törvényszék 2.Bf.797/2018/42. számú ítéletét az I. rendű és az V. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Szegedi Járásbíróság a 2017. szeptember 21. napján kihirdetett és a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.797/2018/42. számú ítéletével 2019. június 25. napján jogerőre emelkedett 25.B.2588/2014/140. számú ítéletével az I. rendű terheltet társtettesként, folytatólagosan elkövetett embercsempészás büntette [1978. évi IV. törvény 218. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés b) pont, (3) bekezdés c) pont] miatt mint bünszervezetben elkövetőt 9 év fegyházbüntetésre ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, továbbá 8.695.109 forint, valamint 1.100 euró összeg erejéig vagyonekobzást rendelt el vele szemben. Rendelkezett az egyéb járulékos kérdésekről.

- [2] Az V. rendű terheltet társtettesként, folytatólagosan elkövetett embercsempészés büntette [1978. évi IV. törvény 218. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés b) pont, (3) bekezdés c) pont] miatt mint bűnszervezetben elkövetőt és visszaesőt 4 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az egyéb járulékos kérdésekről.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű és az V. rendű terhelt védői a Be. 648. § b) pontjára és 649. § (2) bekezdés d) pontjára hivatkozva, eljárási szabálysértés miatt nyújtottak be felülvizsgálati indítványt az első- és másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.
- [4] Mindkét védő sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság több alkalommal vett fel ügy bizonyítást - a 2017. április 25. napján megtartott, a tanács összetételében történt változás miatt előlről kezdett tárgyalást megelőzően -, hogy az ügyben szereplő terhelték valamelyike szabályszerű idézés ellenére, de távolmaradását kimentve nem volt jelen a tárgyaláson, amely hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés. Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás előlről kezdését megelőzően nem tartotta be a kiemelt ügyekre (valójában nem csupán azokra) vonatkozó tárgyalási időközt, és a hat hónapnál hosszabb idő eltelté ellenére sem ismételte meg a tárgyalást. Sérelmezték továbbá, hogy a tanács összetételében történt változás ellenére a tárgyalás anyagát nem teljes körűen, nem perrendszerűen ismertette a bíróság, a jegyzőkönyvezés sem volt megfelelő. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget, a tanúkihallgatások mellőzéséről az ítéletben nem adott számot.
- [5] Az V. rendű terhelt védője kifejtette, hogy a terhelték távollétének engedélyezése során a bíróságnak alakszerű végzéssel kellett volna döntenie, amelyek elmaradása szintén eljárási szabálysértés, továbbá a másodfokú bíróság sem tett eleget indokolási kötelezettségének.
- [6] A Legfőbb Ügyészség BF.1176/2019/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványokat részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Törvényben kizártnak a bizonyítást kifogásoló, ezáltal a tényállás megalapozottságát támadó részükben, valamint az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozóan, mivel azt a hatályos Be. már nem sorolja a felülvizsgálati okok közé.
- [7] Kifejtette, hogy a tárgyaláson való jelenlét jogáról történő lemondás elfogadására alakszerű határozat meghozatalára vonatkozó kötelezettség nincs, továbbá az elsőfokú bíróság a korábbi Be. (1998. évi XIX. törvény) 287. § (3) bekezdése alapján, a tanács összetételében történt változásra figyelemmel, 2017. április 25. napján a tárgyalást előlről kezdte, melynek során a terhelték a tárgyaláson jelen voltak, vagy számukra a távollét engedélyezve volt, így a jelenlétükkel kapcsolatban szabálysértés nem történt. Amennyiben a bíróság az eljárási szabályokat betartva megismétli a tárgyalást, a korábbi tárgyaláson megvalósult eljárási szabálysértésnek, amit az ismételéssel kiküszöböl, nincs jelentősége. Ezen túlmenően a bíróság törvényesen meg volt alakítva, és arra sem merült fel adat, hogy a bíróság tagjai nem voltak mindvégig jelen a tárgyaláson. A korábbi tárgyalás anyaga ismertetésének elmaradása nem abszolút, hanem relatív eljárási szabálysértés (1/2002. BJE határozat). A Be. 649. § (2) bekezdése nem teszi lehetővé a relatív eljárási szabálysértések miatt a felülvizsgálati eljárást.
- [8] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványoknak ne adjon helyt, és az első- és másodfokú határozatokat az I. rendű és az V. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

III.

- [9] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.

- [10] Az I. rendű terhelt és az V. rendű terhelt védői által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szemben jogi - nem ténybeli - okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [12] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye abban az esetben, ha a bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. Ilyen eljárási szabálysértés, amennyiben a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező [Be. 608. § (1) bekezdés d) pont].
- [13] A Be. 659. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.
- [14] Az elsőfokú tárgyalásra a korábbi Be. hatálya alatt került sor.
- [15] Figyelembe véve a 92/2011. BK véleményyt, a következőkre mutat rá a Kúria:
- [16] A korábbi Be. 240. § (3) bekezdése alapján a tárgyaláson kötelező a vádlotti jelenlét, de a főszabályhoz képest teremti meg a lehetőséget a korábbi Be. 279. § (3) bekezdése, mely szerint a vádlott a tárgyaláson személyes jelenlétéről lemondhat, ennek megengedését a törvény azonban a bíróságra bízta. Erre a tárgyalás során később is van lehetőség, és nem csak hivatalból, hanem indítványra is.
- [17] A vádlott a távolmaradást bejelentő nyilatkozatát a tárgyalás határnapjáig teheti meg, azonban a távolmaradást bejelentő vádlotti nyilatkozat a bíróságot nem köti, az üggyel a bíróság rendelkezik.
- [18] A vádlott tárgyalásról távolmaradást kérő nyilatkozata az egész elsőfokú bírósági tárgyalásra vonatkozik, a tájékoztatás azt is tartalmazza, hogy a bíróság a tárgyalást nem csak megtarthatja a vádlott távollétében, de az eljárást be is fejezheti. A vádlott ennek tudomásulvételével választ úgy, hogy a tárgyaláson nem kíván jelen lenni; függetlenül a tárgyalás eseményeitől, történéseitől, azok eredményétől és kimenetelétől. A távolmaradó vádlott jogainak és érdekeinek védelméről a kötelező védelmet ellátó védő gondoskodik.
- [19] A vádlottnak a bíróság tájékoztatására tett távolmaradást bejelentő nyilatkozatának elfogadása vagy el nem fogadása tárgyában nem kell alakszerű határozatot hozni.
- [20] A jelen ügyben az elsőfokú bíróság a korábbi Be. 287. § (3) bekezdése alapján, az eljáró tanács összetételében történt változásra tekintettel, 2017. április 25. napján a tárgyalást előlről kezdte (25.B.2588/2014/118. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal). Következésképpen a tárgyaláson ezt megelőzően megvalósult esetleges eljárási szabálysértéseknek, az eljárási szabályoknak megfelelő, megismételt tárgyalásra tekintettel már nincs jelentősége, azokat az ismétléssel a bíróság kiküszöbölte.
- [21] Megjegyzi a Kúria, hogy a felülvizsgálati indítványok jelentős részben más terheltek vonatkozásában hivatkoztak eljárási szabálysértésekre, azonban a felülvizsgálat alanyra koncentrált eljárás, ekként a Kúria kizárólag az I. rendű terhelte és az V. rendű terhelte vonatkozóan folytathatta le a felülvizsgálatot. A felülvizsgálati indítványok ezen részükben alaptalanok.
- [22] A védők által hivatkozott további eljárási szabálysértések felülvizsgálati okot nem képeznek, azok a Be. 649. § (2) bekezdésében nem szerepelnek.
- [23] Ekként ezen eljárási szabálysértések között a védők által hivatkozott és a korábbi Be. 373. § (1) bekezdés III. pont a) pont szerinti indokolási kötelezettség megsértése sem szerepel. Az indokolási kötelezettség megsértése a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontja szerinti, relatív eljárási szabálysértés, felülvizsgálati okot már nem képez. Nem képeznek felülvizsgálati okot továbbá a nem teljes körű ismertetésre, a nem megfelelő jegyzőkönyvezésre vonatkozó kifogások sem.
- [24] Emellett a Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján pedig a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az

irányadó.

- [25] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [26] Következésképpen a felülvizsgálati indítványok a tanúkihallgatás mellőzését kifogásoló részükben a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét támadták, erre azonban felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség, az törvényben kizárt.
- [27] Fentiekre tekintettel a Kúria - miután nem észlelt más olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, és a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján a megtámadott határozatokat az I. rendű terhelt és az V. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

- [28] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [29] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. június 23.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartkó Levente s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző